

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-18>
УДК 351:355.02:327.5(477)

Лопатченко Інна Миколаївна,

*доцент кафедри публічного управління та права
навчально-наукового інститут "Управління та безпеки населення"
Національного університету цивільного захисту України,
вулиця Онопрієнка, 8, м. Черкаси, 18034, Україна
e-mail: innalop85@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4838-2154>*

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ: ВИЯВЛЕННЯ ТА НЕЙТРАЛІЗАЦІЯ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ

Анотація. У статті досліджено актуальні проблеми публічного управління в контексті забезпечення національної безпеки України в умовах гібридної війни, зокрема виявлення та нейтралізації колабораційної діяльності. Автором здійснено аналіз нормативно-правової бази, практики реалізації антиколабораційних механізмів, а також інституційних підходів до протидії внутрішнім загрозам безпеці. Розглянуто роль органів державної влади, місцевого самоврядування, силових структур та громадянського суспільства в ідентифікації колабораціоністських практик і налагодженні міжсекторальної взаємодії. Зроблено акцент на важливості комунікаційної політики, цифрових інструментів моніторингу, а також комплексної державної стратегії у сфері національної безпеки. Визначено ключові виклики, серед яких - правова невизначеність, політична чутливість питань відповідальності та недостатня координація між органами влади. На основі аналізу сформульовано пропозиції щодо вдосконалення механізмів публічного управління для більш ефективного реагування на колабораційні загрози в умовах гібридної війни.

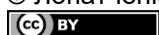
Ключові слова: *публічне управління, національна безпека, колабораційна діяльність, гібридна війна, протидія, нейтралізація загроз, національні інтереси.*

Постановка проблеми. Сучасна гібридна війна Російської Федерації проти України гостро актуалізувала не лише проблему зовнішньої безпеки, а й загрози внутрішньої дестабілізації, що проявляються через колабораційну діяльність, інформаційні впливи, підривну роботу агентурних мереж та психологічні операції.

Як цитувати: Лопатченко І. М. Публічне управління національною безпекою: виявлення та нейтралізація колабораційної діяльності в гібридній війні. *Державне будівництво*. 2025. № 1 (37). С. 253–263. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-18>

In cites: Lopatchenko, I.M. (2025). Public governance of national security: detection and neutralization of collaboration activities in a hybrid war. *State Formation*, no. 1 (37), 253–263. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-18> [in Ukrainian].

© Лопатченко І. М., 2025

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0

В таких умовах особливої ваги набуває здатність системи публічного управління оперативно реагувати на подібні загрози, забезпечувати превентивні механізми виявлення лояльності до агресора, протидіяти деструктивним наративам та мобілізувати суспільство на захист національних інтересів.

Водночас існуючі інституційні моделі управління демонструють ряд структурних і функціональних недоліків: відсутність чіткого визначення понять «колаборація» та «колабораційна діяльність» у правовому полі, слабка координація між правоохоронними органами й органами місцевого самоврядування, недостатня ефективність інформаційної політики. Усе це вимагає системного наукового осмислення та модернізації підходів до публічного управління в умовах гібридної війни.

Таким чином, постає потреба у комплексному дослідженні механізмів виявлення та нейтралізації колабораційної діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, з урахуванням як українського, так і міжнародного досвіду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання національної безпеки, протидії гібридним загрозам та колабораційній діяльності отримали широке висвітлення в сучасному науковому дискурсі. Сутність гібридної війни, її інструменти й вплив на державне управління проаналізовано в працях В. Горбуліна, який наголошує на багатовекторності гібридного впливу та необхідності системного стратегічного реагування держави. Теоретичні засади національної безпеки в умовах гібридної агресії досліджують І. Клименко, О. Литвин, В. Ліпкан, які підкреслюють важливість інтеграції силових, правових та інформаційних складових у механізмах протидії.

Аспекти інформаційного впливу, маніпуляцій та дезінформації, які супроводжують колабораційну діяльність, розглянуто у працях Л. Ніколаєнко, Ю. Казмірчука, а також у дослідженнях Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Практичні аспекти залучення громадськості до виявлення внутрішніх загроз аналізуються у працях Т. Воронюк та Н. Плахотнюк. Попри активне наукове вивчення теми, низка аспектів залишається недостатньо дослідженою, зокрема – нормативна неврегульованість поняття колаборації, роль місцевих громад у виявленні загроз, а також комплексне функціонування механізмів публічного управління в умовах гібридної війни.

Мета роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному аналізі механізмів публічного управління в сфері забезпечення національної безпеки України в умовах гібридної війни, з акцентом на виявлення й нейтралізацію колабораційної діяльності як одного з ключових чинників внутрішньої дестабілізації.

Застосована методологія і методи Методологія дослідження поєднує комплекс сучасних філософських, загальнонаукових, спеціально-наукових методів пізнання, включаючи діалектичний, системний, структурно-функціональний, класифікації тощо.

Виклад основного матеріалу. Колабораційна діяльність посідає особливе місце в ієрархії внутрішніх загроз національній безпеці держави, зокрема в умовах гібридної війни, яку веде Російська Федерація проти України. Колабораціонізм у сучасному контексті – це не лише свідомо або вимушена співпраця громадян з державою-агресором, а й комплексне явище, що охоплює політичну, інформаційну, економічну, культурну та інші сфери суспільного життя.

Станом на сьогодні виділяють кілька ключових форм прояву колабораціонізму [1; 9]:

- політична участь в окупаційних адміністраціях – зокрема, призначення на посади у так званих «тимчасових адміністраціях» на окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей;

- інформаційна підтримка ворога – участь у проросійській пропаганді, поширення фейкових повідомлень, дискредитація Збройних сил України та української влади;

- матеріально-технічна підтримка окупантів – надання приміщень, транспорту, пального, продуктів харчування для потреб російських військ;

- участь у незаконних виборах і «референдумах» – організація або голосування на псевдоплебісцитах, які порушують Конституцію України.

- співпраця в розвідувальній та каральній діяльності – передача інформації про розташування українських військ, участь у переслідуванні проукраїнських активістів на окупованих територіях.

Якщо поглянути на правове поле даної проблеми, то бачимо, що на законодавчому рівні питання відповідальності за колабораціонізм врегульоване статтею 111-1 Кримінального кодексу України, яка передбачає покарання за співпрацю з державою-агресором, що завдає шкоди суверенітету, територіальній цілісності та національній безпеці України. Також діють суміжні статті – 111, 111-2, 436-2 КК України, що охоплюють державну зраду, пособництво агресору та заперечення збройної агресії РФ [2].

Разом із тим, правозастосовна практика у сфері протидії колабораційній діяльності в Україні виявляє низку серйозних проблем, які ускладнюють реалізацію кримінальної відповідальності за такі діяння. Однією з ключових складностей є доведення умислу особи на співпрацю з державою-агресором. У багатьох випадках співпраця громадян із окупаційними структурами відбувалася в умовах фізичного або психологічного тиску, під загрозою репресій, насильства щодо рідних або втрати життєво необхідних ресурсів. Це породжує складну ситуацію: формально дії особи підпадають під ознаки злочину, проте фактичні обставини ставлять під сумнів наявність злого наміру, що є обов'язковою умовою притягнення до кримінальної відповідальності [8].

Ще однією проблемою є неоднозначність тлумачення статусу підозрюваних. Судова практика демонструє суперечливі підходи до визначення

ступеня участі в колабораційній діяльності. Наприклад, технічні працівники закладів освіти або охорони здоров'я, які залишились працювати на окупованих територіях з метою забезпечення базових потреб місцевого населення, нерідко прирівнюються до осіб, які добровільно обійняли посади в окупаційних адміністраціях. Такий підхід ігнорує різницю між пасивною участю та свідомим сприянням агресору, що, у свою чергу, дискредитує правоохоронну систему в очах суспільства та послаблює довіру до інститутів правосуддя.

Окремої уваги заслуговує питання застосування амністії або пом'якшення покарання. В низці випадків провадження щодо осіб, обвинувачених у колабораціонізмі, закриваються через недоведення суб'єктивної сторони злочину або на підставі положень про амністію, ухвалених Верховною Радою України. Це викликає хвилю критики з боку громадськості, особливо у регіонах, які зазнали тимчасової окупації. Громадяни очікують справедливого покарання для осіб, які сприяли окупаційному режиму, тоді як правозастосовні органи, керуючись формальними підставами, змушені закривати справи або не виносити обвинувачення [2].

У комплексі зазначені проблеми свідчать про необхідність вдосконалення законодавчої бази, зокрема – конкретизації критеріїв умислу та ступеня участі, а також – розробки чітких інструкцій для слідчих і прокурорів щодо кваліфікації різних форм співпраці з ворогом. Водночас слід забезпечити баланс між принципами гуманізму, верховенства права та потребами національної безпеки, щоб уникнути як безкарності справжніх злочинців, так і переслідування людей, які стали заручниками обставин. Так, у 2023 році було порушено понад 6000 кримінальних проваджень за фактами колабораційної діяльності. У Херсонській області під слідством опинилися працівники «виборчих комісій» псевдореферендуму, директори шкіл, які перейшли на «російські стандарти освіти», та окремі медичні працівники, які співпрацювали з окупаційною владою. У Луганській області заочно засуджено «мера» одного з міст, який активно закликав до інтеграції з РФ [6].

Колабораціонізм, уособлюючи внутрішню вразливість держави, підриває легітимність інститутів влади, деморалізує суспільство та створює живильне середовище для інформаційно-психологічних операцій ворога. У гібридній війні це — не лише зрада, а й інструмент системного розхитування державної цілісності. Саме тому своєчасне виявлення, ефективне реагування та комплексне управління такими ризиками повинні стати пріоритетом публічного управління.

Публічне управління у сфері виявлення колаборантів реалізується на основі міжвідомчої координації органів публічної влади, які представлені з їх функціональною діяльністю у таблиці 1.

Таблиця 1. – Координація органів публічної влади у сфері виявлення колаборантів

Table 1. – Coordination of public authorities in the field of identifying collaborators

Інституція/ Інституція	Функції/ Functions
СБУ	Контррозвідка, виявлення агентурної мережі, аналіз зв'язків
Національна поліція	Оперативна інформація, участь у кримінальних провадженнях
Прокуратура	Процесуальне керівництво, формування доказової бази
Державна служба спеціального зв'язку	Кібербезпека, протидія інформаційним атакам
Громадські ініціативи	Публічний моніторинг, правозахист, адвокація

У відповідь на виклики, пов'язані з колабораційною діяльністю в умовах гібридної війни, в Україні було реалізовано низку ініціатив, які сприяють системному виявленню, документуванню та публічному розголошенню фактів співпраці з окупаційними режимами. Ці проекти відзначаються високою ефективністю завдяки використанню сучасних цифрових технологій, аналітичних інструментів та кооперації між громадськими організаціями, журналістами та правоохоронними структурами.

Проект «Жовта стрічка» (2022-2024) став однією з наймасштабніших ініціатив із формування всеукраїнської бази даних осіб, підозрюваних у колабораційній діяльності. За період своєї роботи проєкт зібрав інформацію про понад 800 потенційних колаборантів, що включає посадових осіб, представників місцевої адміністрації, правоохоронців, а також інших громадян, які свідомо сприяли окупаційній владі. «Жовта стрічка» не лише систематизує дані, а й надає інформацію правоохоронцям для подальшого розслідування, а громадськості – для формування суспільної думки та підвищення обізнаності [4].

Медіа-розслідування від команди Bihus.Info набуло особливої ваги у контексті виявлення колаборантів серед посадовців. Журналісти здійснюють глибокий журналістський аналіз, перевіряючи факти співпраці, публікуючи детальні досьє та відеоматеріали. Завдяки цьому розслідуванню було ідентифіковано низку осіб, які займали керівні посади під час окупації, а також їх зв'язки з окупаційними адміністраціями. Публічний резонанс, який викликають такі матеріали, сприяє посиленню тиску на правоохоронні органи щодо розслідування та притягнення винних до відповідальності [5].

Ініціатива “Trap Aggressor”, реалізована на платформі Texty.org.ua, фокусується на створенні відкритої аналітичної бази даних, яка містить інформацію про колаборантів, викритих на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Цей проєкт використовує як офіційні документи, так і свідчення місцевих мешканців, зібрані у вигляді інтерактивних карт, списків та

аналітичних звітів. Такий підхід дозволяє не лише систематизувати відомості, а й відстежувати динаміку та масштаби колабораційної діяльності, що є важливим для формування державної політики та міжнародного тиску на окупантів [7].

Загалом, ці ініціативи демонструють, що у протидії колабораціонізму важливу роль відіграють не лише силові структури, а й активне залучення громадянського суспільства, незалежних медіа та аналітичних платформ. Вони не лише підвищують ефективність виявлення колаборантів, а й формують суспільний консенсус щодо неприпустимості такої діяльності, що є ключовим фактором у забезпеченні національної безпеки України в умовах гібридної війни.

Варто зазначити, що в умовах гібридної війни, що супроводжується масштабними інформаційними, політичними та військовими викликами, роль громадянського суспільства у забезпеченні національної безпеки набуває особливого значення. Зважаючи на обмеженість державних ресурсів та необхідність швидкого реагування на загрози колабораціонізму, активність громадських організацій, незалежних медіа, волонтерських ініціатив і ініціативних груп є одним із ключових чинників, які дозволяють ефективно виявляти, документувати та протидіяти співпраці з окупаційними силами. Громадські структури беруть на себе відповідальність за збір доказів участі у злочинах проти національної безпеки, зокрема колабораційній діяльності, яка часто має складні схеми маскування та приховування. Вони документують свідчення очевидців, фіксують факти порушень прав людини, а також збирають інформацію, що може бути використана в судових і міжнародних процесах [8].

Особливо важливою є діяльність громадських організацій у сфері документування воєнних злочинів — зборі і систематизації матеріалів про злочини, скоєні на тимчасово окупованих територіях. Ця робота передбачає не лише фіксацію фактів насильства, катувань, сексуального насильства, а й ідентифікацію осіб, які діяли на боці окупанта, включаючи колаборантів. Публічні звіти та моніторингові доповіді, створені громадськістю, використовуються міжнародними організаціями (ООН, МКЧХ, Європейський суд з прав людини) для формування правових висновків і санкційних рішень [4].

Громадські активісти та правозахисники також відіграють важливу роль в інформуванні міжнародних інституцій, що дозволяє забезпечити глобальну увагу до ситуації в Україні, сприяти посиленню санкцій проти держави-агресора та підтримувати механізми міжнародного тиску на колабораціоністів. Ще одним вагомим напрямом є надання правової допомоги жертвам переслідувань, зокрема тим, хто постраждав через активну позицію проти окупаційних адміністрацій або відмову співпрацювати з ворогом. Громадські організації забезпечують юридичний супровід, консультують щодо можливих способів захисту та реабілітації, а також підтримують ініціативи з відновлення справедливості.

Крім того, громадянське суспільство активно займається мобілізацією місцевих громад проти спроб реабілітації та відновлення кар'єр колаборантів. Важливим прикладом такої активності є ситуація у місті Балаклія Харківської області, де після звільнення від окупації місцева громада ініціювала процес люстрації чиновників, які до цього співпрацювали з російськими військами. Попри спроби частини цих осіб легітимізувати своє перебування на посадах, активісти та мешканці домоглися відкликання з посад таких чиновників і встановлення прозорих процедур для відновлення довіри до місцевої влади.

Спостерігаємо, що громадянське суспільство виконує унікальну роль сполучної ланки між державними інститутами, міжнародною спільнотою та населенням, забезпечуючи підвищення ефективності заходів з протидії колабораціонізму та зміцнення національної безпеки України в цілому.

Реалізація безпекової політики в умовах гібридної війни Росії проти України стикається з багаторівневими викликами, що охоплюють юридичну, соціальну, політичну та інформаційну сфери. Ці виклики суттєво ускладнюють формування дієвого механізму виявлення, реагування та попередження колабораційної діяльності, а також – відновлення довіри громадян до державних інститутів на деокупованих територіях. Так, юридичний вимір характеризується відсутністю чіткої градації відповідальності за колаборацію. Стаття 111-1 Кримінального кодексу України передбачає відповідальність за співпрацю з ворогом, однак не завжди дозволяє диференціювати ступінь вини, зокрема в ситуаціях, коли особа діяла під примусом чи загрозою насильства. Відсутність чітких критеріїв для розмежування добровільної участі та вимушеної співпраці створює ризики як для правозастосовців (прокуратури, суддів), так і для самих підозрюваних. Крім того, механізми амністії або пом'якшення вироків у контексті співпраці під тиском досі мають обмежену юридичну практику, що посилює суспільну напругу [1; 2].

Якщо поглянути на соціальний аспект, то він пов'язаний з дилемами реінтеграції та відновлення соціальної згуртованості. Після деокупації територій виникає гостра потреба визначити баланс між справедливістю й примиренням. Частина громад виступає за суворе покарання колаборантів, інша – за можливість їх соціального повернення за умови щирого каяття або незначного ступеня вини. Це створює напруження між мешканцями, породжує суспільну поляризацію і навіть випадки самосуду. Крім того, реінтеграційна політика держави ще не має системного характеру: відсутня єдина стратегія щодо роботи з громадами, де колаборанти займають впливові позиції. Політичний вимір також не позбавлений ризиків. Існує тенденція до використання звинувачень у колаборації як інструменту політичної боротьби. На тлі високої чутливості суспільства до питань національної безпеки, опоненти іноді інструменталізують такі звинувачення для дискредитації конкурентів або усунення незручних фігур з політичного процесу. Це не лише підриває легітимність політичної системи, а й девальвує саму суть боротьби з колабораціонізмом [9].

Важливо звернути увагу й на інформаційний простір, який перебуває під постійною атакою з боку ворожої пропаганди. Прокремлівські медіа активно поширюють наративи про нібито масові «полювання на відьом», репресії проти мирного населення та фальсифікації обвинувачень у колаборації. Ця дезінформація спрямована на делегітимацію української держави як репресивної сили та на розпалювання внутрішньої ворожнечі. В умовах низького рівня медіаграмотності на деяких територіях такі кампанії мають відчутний деструктивний ефект.

Удосконалення публічного управління у сфері безпеки в умовах гібридної війни вимагає системного і стратегічного підходу. Колабораційна діяльність як виклик національній безпеці потребує не лише реакції правоохоронних органів, а й комплексного державного управлінського механізму, здатного превентивно реагувати на загрози, забезпечувати верховенство права та зміцнювати суспільну стійкість. У цьому контексті можна виокремити кілька ключових напрямів вдосконалення:

1. Кодифікація законодавства щодо співпраці з ворогом. На сьогодні правове поле України містить фрагментовані положення про відповідальність за колабораціонізм, що ускладнює правозастосовну практику. Доцільним є розроблення та ухвалення єдиного кодифікованого акту, який би систематизував поняття, типи колаборації, умови відповідальності та винятки (наприклад, співпрацю під примусом). Такий акт сприятиме забезпеченню єдності судової практики та правової визначеності для громадян.

2. Створення національної стратегії виявлення та обліку колаборантів. Вкрай необхідно розробити офіційні підходи до збору, перевірки та систематизації інформації про осіб, які брали участь у співпраці з окупантами. Ідеться про створення єдиних реєстрів, впровадження чітких методик ідентифікації рівня причетності, а також налагодження міжвідомчої координації між правоохоронними структурами, органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством.

3. Освітні програми з безпекової культури. Надзвичайно важливим напрямом є формування стійкої безпекової культури серед держслужбовців, працівників критичної інфраструктури та широкого загалу. Потрібні навчальні програми, тренінги й курси, які роз'яснюватимуть принципи національної безпеки, ризики співпраці з ворогом, правила поведінки під окупацією, а також механізми повідомлення про колабораційні прояви. Така просвіта має підвищити обізнаність та відповідальність громадян.

4. Впровадження інструментів перехідного правосуддя. Для подолання наслідків окупації та збереження суспільної єдності важливо використовувати механізми перехідного правосуддя. Це означає, зокрема, можливість амністії або зменшення відповідальності для осіб, які діяли під примусом або співпрацювали мінімально. Також ідеться про створення умов для громадського діалогу, механізмів примирення, відновлення справедливості для жертв, та повноцінного відновлення довіри до влади.

5. Посилення співпраці з міжнародними партнерами. Україна має активно залучати міжнародний досвід та інституційну підтримку – як у питаннях правової оцінки дій колаборантів, так і в документуванні воєнних злочинів. Важливими є партнерства з ООН, ОБСЄ, МКЧХ, а також участь у програмах захисту прав людини. Спільна діяльність дозволяє не лише підвищити об'єктивність розслідувань, а й забезпечити відповідальність винних на міжнародному рівні.

Усі ці напрямки мають реалізовуватися комплексно, з дотриманням принципів прав людини, верховенства права та суспільної справедливості. Такий підхід дозволить не лише ефективно реагувати на колаборацію, але й формувати сталу безпекову архітектуру в післявоєнний період.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших досліджень. Ефективне публічне управління національною безпекою в умовах гібридної війни передбачає не лише оперативне виявлення та справедливе покарання осіб, причетних до колабораційної діяльності, але й формування стратегічної, системної та людської безпекової політики. Така політика має поєднувати репресивні заходи з превентивними й реабілітаційними підходами, забезпечуючи баланс між вимогами правосуддя та потребами суспільного примирення. Вона повинна базуватися на чітких юридичних критеріях, бути зрозумілою для громадян і передбачати можливість відновлення довіри до держави в деокупованих громадах.

Особливу увагу слід приділити профілактиці – шляхом просвітницької діяльності, безпекової освіти, інформаційної гігієни та активного залучення громадян до процесів національного спротиву. Водночас важливо налагодити ефективний механізм збору та верифікації інформації про співпрацю з окупаційним режимом – із залученням державних структур, журналістських розслідувань і громадських ініціатив. З огляду на складність соціальної структури в умовах деокупації, особливої ваги набуває реалізація принципів перехідного правосуддя – з урахуванням обставин примусу, рівня участі та мотивів поведінки. Це дозволить уникнути узагальнень і забезпечити індивідуалізований підхід до оцінки кожного випадку.

Успіх безпекової політики неможливий без злагодженої взаємодії між державними інституціями, громадянським суспільством і міжнародними партнерами. Тільки така синергія здатна створити умови для стійкого миру, реінтеграції територій, зміцнення національної єдності та недопущення повторення подібних загроз у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII.
2. Кримінальний кодекс України. Стаття 111-1. Колабораційна діяльність.
3. Гібридна війна Росії проти України: уроки, виклики, відповіді / за ред. О. Данілюка. Київ : НІСД, 2023.
4. Центр протидії дезінформації при РНБО України. Аналітичні зведення 2022-2024 рр.

5. Звіт Bihus.Info «Колаборанти: хто, як і чому?» URL: <https://bihus.info/>
6. Інтерв'ю з керівником СБУ: «Ми маємо понад 2 тис. кримінальних справ щодо колаборантів». УП, 2024.
7. Texty.org.ua. Проєкт «Trap Aggressor» – карта злочинів і колаборантів URL: <https://texty.org.ua>
8. Кривенко С. Перехідне правосуддя в Україні: між потребою і політикою. *Право України*. 2023. № 2.
9. Шаповал М. Гібридні загрози національній безпеці: інституційна відповідь. *Державне управління: теорія та практика*. 2023. № 4(28).

Стаття надійшла до редакції 03.04.2025 р.

Стаття рекомендована до друку 05.05.2025 р.

Lopatchenko I. M.,

PhD in Public Administration, Associate Professor Department of Public Administration and Law, National Institute of Public Administration and Security of the National University of Civil Defense of Ukraine, 8, Onopriyenko Street, Cherkasy, 18034, Ukraine
e-mail: innalop85@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4838-2154>

PUBLIC GOVERNANCE OF NATIONAL SECURITY: DETECTION AND NEUTRALIZATION OF COLLABORATION ACTIVITIES IN A HYBRID WAR

Annotation. The article explores current challenges of public governance in the context of ensuring Ukraine's national security under conditions of hybrid warfare, with a particular focus on the detection and neutralization of collaboration activities. The author analyzes the regulatory framework, practical implementation of anti-collaboration mechanisms, and institutional approaches to countering internal security threats. The study examines the role of state authorities, local self-government, security forces, and civil society in identifying collaboration practices and establishing cross-sectoral cooperation. Special attention is given to the importance of communication policy, digital monitoring tools, and a comprehensive national security strategy. Key challenges are identified, including legal uncertainty, political sensitivity of accountability issues, and insufficient coordination among governmental bodies. Based on the analysis, the article provides recommendations for improving public governance mechanisms to enable a more effective response to collaboration threats in the context of hybrid warfare.

Keywords: *public governance, national security, collaboration activity, hybrid war, counteraction, threat neutralization, national interests.*

REFERENCES

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). Law of Ukraine "On National Security of Ukraine" No. 2469-VIII dated June 21, 2018. [in Ukrainian].
2. Criminal Code of Ukraine. Article 111-1. *Collaborative activity*. [in Ukrainian].
3. Danyliuk, O. (Ed.). (2023). *Russia's Hybrid War Against Ukraine: Lessons, Challenges, Responses*. Kyiv: National Institute for Strategic Studies. [in Ukrainian]
4. Center for Countering Disinformation under the National Security and Defense Council of Ukraine. (2022-2024). *Analytical Reports*. [in Ukrainian].
5. Bihus.Info. (2024). *Collaborators: Who, How, and Why?* URL: <https://bihus.info/> [in Ukrainian].

6. Ukrainska Pravda. (2024). Interview with the Head of the Security Service of Ukraine: “We Have Over 2,000 Criminal Cases on Collaboration”. [in Ukrainian].
7. Texty.org.ua. (2024). Trap Aggressor Project – Map of Crimes and Collaborators. URL: <https://texty.org.ua/> [in Ukrainian].
8. Kryvenko, S. (2023). Transitional justice in Ukraine: Between necessity and politics. *Law of Ukraine*, 2. [in Ukrainian].
9. Shapoval, M. (2023). Hybrid threats to national security: Institutional response. *Public Administration: Theory and Practice*, 4(28). [in Ukrainian].

The article was received by the editors 03.04.2025.

The article is recommended for printing 05.05.2025.